

§ 11 har faaet, vil jeg dog dertil sige, at flere af Lærernes Repræsentanter i den store Skolekommission var Medforslagsstillere til dette Forslag, og det tyder dog paa, at der ikke er almindelig Utilfredshed dermed blandt Lærerne.

Det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard talte om Friskolerne og mente, at den Affattelse, Paragraffen havde faaet vedrørende Friskolen i København, sikkert var i Strid med Grundloven. Jeg tror ikke, det ærede Medlem vil fastholde den Opfattelse, thi hvis jeg ikke husker meget fejl, har han selv været med til at stille det Forslag, kun med en Tilføjelse. Der var af det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer stillet Forslag om en Tilføjelse til Paragraffen, men Bestemmelsen om, at Skoledirektionen i København under visse Forhold skulde godkende Oprettelsen af Privatskoler, blev ikke ændret. Det er, som den højtærede Minister sagde, at Spørgsmaalet om Tilsyn med Privatskolen har der egentlig ikke været Uenighed om i den store Skolekommission. Der var en lille Divergens om et enkelt Spørgsmaal, men i det store og hele var man enig, og Ministeren har fulgt Kommissionen paa dette Punkt. Naar man nu vil søge at fremstille Ministeren som Modstander af Friskolen netop med dette Forslags Fremsettelse, skyder man derfor fuldstændig over Maalet. Skal man kritisere Forslaget, for saa vidt Friskolen angaar, rammer det ikke Ministeren, men Kommissionen. Det rammer os alle, som har været med dertil, og alle Partier har jo, som jeg sagde, været enige dér.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager talte i Dag om de nyeuropæiske Skoletanker. Jeg kan slutte mig til det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen, naar han sagde, at dette Forslag gaar jo ikke saa vidt. Dette Forslag holder sig — skal jeg sige meget langt til det bestaaende, saa langt, at jeg med Glæde var gaaet betydelig videre. Naar det ærede Medlem Hr. Vesterager brugte meget stærke Ord mod dette Forslag, synes jeg derfor ogsaa, han skød over Maalet. Det ærede Medlem sagde, at Ministeren vilde rive Baandet mellem Stat og Kirke over. Den højtærede Minister har svaret paa dette, men jeg kan alligevel ikke tilbageholde en Bemærkning om, at naar det ærede Medlem Hr. Vesterager nu kæmper saa stærkt for, at Præsten skal blive i Skolekommissionen, vel sagtens ud fra den Betragtning, at hvis man ikke har det kirkelige Medlem i Skolekommissionen, vil Sandheden ikke i alle Forhold komme saa stærkt frem, som ønskeligt var — jeg gaar ud fra, at det er Motivet dertil —,

saa synes jeg ikke, det er rigtigt, at det ærede Medlem i Dag vil omgaa Sandheden paa den Maade, han gjorde ved at sige, at den højtærede Minister her vil rive Baandet mellem Stat og Kirke over, og fremstille det, som om det er Ministeren, der fremkommer med noget ganske nyt. Nej, en saa god kirkelig Mand som Biskop Sørensen har i den store Skolekommission tiltraadt Forslaget om, at Præsten ikke skal være Medlem af Kommissionen, og som den højtærede Minister sagde, har tre Partier i Rigsdagen tidligere vedtaget et Forslag derom.

Det ærede Medlem var utilfreds med den Maade, hvorpaa Lærerne i det foreliggende Lovforslag foreslaas ansat, og mente, at det ikke vilde skabe den Tryghed hos Lærerne, som man kunde ønske. Det forbauser mig, at samtidig med, at man staar og taler om størst muligt Frisind og de friest mulige Forhold indenfor Skolevæsenet og gentagne Gange taler om det Frisind, som Kold og Grundtvig gjorde sig til Talsmænd for, tør man ikke overlade det til Forældrene selv at ansætte de Lærere, der skal undervise i den offentlige Skole. Jeg synes, det er at have en meget stærk Mistillid til den almindelige Befolkning, og jeg spørger: Hvorledes tør man overlade Forældrene selv at kalde de Lærere, der skal undervise ved den private Skole, naar man ikke tør gøre det ved den offentlige Skole. Jeg synes, de ærede Medlemmers Talen om Frisind og Tillid til Befolkningen ikke har stor Betydning, naar man paa dette afgørende Punkt ikke tør overlade Valget til Forældrene.

Det ærede Medlem Fru Elna Munch ønskede Skolenavn, og det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen ønskede Skolekommissioner i hvert Distrikt. Jeg tror ikke paa, at det er saa heldigt, men det er jo et Spørgsmaal, som kan og naturligt vil blive Genstand for Drøftelse i det kommende Udvalg. Derfor skal jeg ikke opholde mig ved det i Dag, men sige til det ærede Medlem Fru Elna Munch, der ønskede, at Skolekonsulenten skulde være Medlem af Direktionen, at det er jeg absolut imod. Jeg udtalte det i Foraaet, da vi drøftede denne Sag. Jeg mener, at disse Amtsskolekonsulenter ikke skal være overordnede Myndigheder over Lærerne, hvad de vilde blive, hvis de blev Medlemmer af Direktionerne. De bør være Konsulenter, som deres Titel er, og skal ikke være mere.

Det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen ønskede Lovforslaget gennemført, om ikke i denne Samling, saa dog indenfor en nærmere Tid, og sagde, at hvad man trænger til i denne Sag, er Klarhed. Jeg tror, at